

4. HÁBOVA ČTVRTTÓNOVÁ OPERA MATKA (Utopie, vznik a realita díla)

Hába's quarter-tone opera "Matka/Mother" (Utopia, creation and reality of masterpiece)

Jiří Vysloužil

Abstract

During period when B. Bartók considered quarter-tone music being the music of the future, Alois Hába composed the first quarter-tone composition "String Quartet no. 1 Op. 7" (1921). Another micro-interval quartet came into existence by Hába, consequently pieces for quarter-tone piano where quarter-tones were implemented horizontally and vertically. He utilized these experiences in the quarter-tone opera *Matka/Mother* (1929) composed based on his own libretto in the South Moravian dialect in prose. Opera's basis lies in half-tone, seven-tone and twelve-tone system, which differs from Schönberg's dodecaphonic tonal foundation and the use of modality scales. Hába's tone system caught attention of Slovak modernist Eugen Suchoň in a line of the latest pieces (Six Pieces for String Orchestra, Symphonic Fantasy on the name of Bach and others).

V období, kdy B. Bartók považoval čtvrttónovou hudbu za hudbu budoucnosti, Alois Hába zložil první čtvrttónovou skladbu „Smyčcový kvartet č. 1 op. 7 „(1921). Následovala pak další Hábova mikrointervalová kvarteta, následně i skladby pro čtvrttónový klavír, v nichž užil čtvrttóny horizontálně a vertikálně. Využil všech těchto zkušeností ve čtvrttónové opeře Matka (1929) na vlastní libreto v jihomoravském nářečí v próze. Základ opery zůstává na půltónovém systému sedmitónové a dvanáctitónové soustavy, v níž se liší od Schönbergovy dodekafonie tonálním základem a využitím modálnosti stupnic. Hábov tónový systém zaujal i slovenského modernistu Eugena Suchoňa v řadě skladeb posledních období (Šest skladeb pro smyčcový orchestr, Symfonické fantazie na meno Bacha ad.)

Keywords:

B. Bartók, V. Novák, E. Suchoň, quarter-tone music, twelve-tone music, modern social opera

B. Bartók, V. Novák, E. Suchoň, čtvrttónová, hudba, dvanáctitónová hudba, moderní sociální opera

---